

No 52

۶۲۵۵
۴

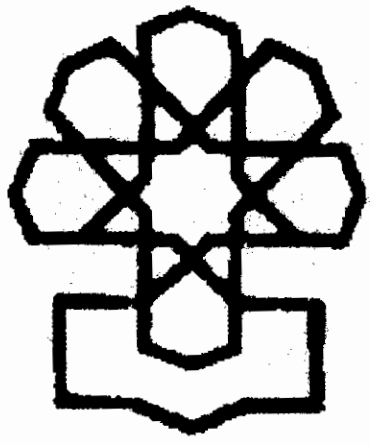
۹۳۱ شماره ترتیب چاپ:
— شماره چاپ سابقه:
۳۶۳ شماره دفتر ثبت:

دوره ششم - سال دوم
۱۳۸۰-۱۳۸۱
تاریخ چاپ ۱۳۸۰/۸/۵

گزارش کارشناسی درباره لایحه:

الحاق یک تبصره به ماده ۲ قانون
امور گمرکی

اقتصادی

کمیسیون‌های ارجاعی

کدموضوعی: ۲۰۰

شماره مسلسل: ۶۲۵۵

معاونت پژوهشی
آذر ۱۳۸۰

کار: دفتر بررسی‌های اقتصادی

الحاق یک تبصره به ماده ۲ قانون امور گمرکی

کدموضوعی: ۲۰۰

شماره مسلسل: ۶۲۵۵

موضوع لایحه

گرفتن مجوز تغییر حقوق گمرکی توسط دولت از طریق «الحاق یک تبصره به ماده (۲) قانون امور گمرکی».

۱. پیشینه قانونی مرتبط با لایحه و دلایل عدم کارایی و نواقص آن

در ماده (۲) قانون امور گمرکی، تغییر حقوق گمرکی کالاهای وارداتی مستلزم تصویب مجلس است. این امر باعث کنندی پیشنهاد حقوق گمرکی جدید و تصویب آن است. گرچه حقوق گمرکی به مراتب کم‌تر از نرخ سود بازرگانی است که توسط دولت تعیین می‌شود و دولت نیز اغلب از طریق تغییر نرخ سود بازرگانی و مابه‌التفاوت از تولیدات داخلی حمایت می‌کند. در شرایطی که نرخ ارز مبنای محاسبات در دست تغییر است و با یکسان سازی نرخ ارز، نرخ حقوق گمرکی حدود ۵،۴ برابر می‌شود. دولت ناچار از تغییر حقوق گمرکی است. این امر مستلزم اخذ مجوز از مجلس یا تصویب قانون است.

۲. بیان مقاصد لایحه

گرچه دولت به ظاهر قصد دارد حقوق گمرکی را متناسب با تغییر نرخ ارز تعدیل کند و به همین دلیل لایحه فوق را تقدیم کرده است. اما محتوای ماده واحده اختیار مجلس در تغییر حقوق گمرکی را در مقاطع سه ساله عملاً به دولت تفویض می‌کند.

۳. ارزیابی مقاصد لایحه

این لایحه در عمل اختیاراتی بیش از حد مورد نیاز برای خنثی سازی اثر یکسان سازی نرخ

ارز طلب می‌کند و از اختیارات مجلس در وضع و تصویب مالیات‌ها (که حقوق گمرکی بخشی از آن است) می‌کاهد و آن را در اختیار دولت قرار می‌دهد.

۴. تبیین آثار مستقیم و غیرمستقیم ناشی از اجرای لایحه

- تسریع در تغییر حقوق گمرکی توسط دولت؛
- کاهش اختیارات مجلس و تفویض آن به دولت؛
- احتمال بهره‌گیری دولت از این امر برای افزایش درآمدهای مالیاتی، گرچه در حال حاضر این امر از طریق سودبازرگانی صورت می‌گیرد. اما در صورت یک کاسه شدن حمایت‌ها بعد از الحاق به سازمان تجارت جهانی این کار تا حدود زیادی مشکل خواهد بود.

۵. ایرادات اساسی وارد بر لایحه و ارائه پیشنهادهای مشخص

تغییر نرخ ارز مبنای محاسبات مقطعی است. در حالی که دولت نوعی اختیار دائم طلب کرده است.

برای رفع این مشکل می‌توان به دولت اختیار داد تنها در مقاطع تغییر نرخ ارز مبنای محاسبات و متناسب با تغییر آن، نرخ حقوق گمرکی را تغییر دهد، به گونه‌ای که نرخ موثر واقعی حقوق گمرکی تغییر نکنند. سایر مواردی می‌تواند طبق روال سابق، سالانه از طرف دولت پیشنهاد شود.

۶. جمع‌بندی کلی

با توجه به موارد فوق، بهتر است اختیار دولت در تغییر حقوق گمرکی به صورت عام نباشد و مجوز آن موردی و برای موارد تغییر نرخ ارز داده شود.